



## **INFORMATIEDOCUMENT KINDEROPVANG – COVID-19 Versie: 5 oktober 2020**

Dit document is bedoeld voor houders, eigenaren en managers van kinderopvangorganisaties en gastouderbureaus en geeft informatie de onderwerpen die binnen de huidige stand van zaken van de Coronacrisis relevant zijn voor de kinderopvangsector.

Het document is gebaseerd op het "servicedocument funderend onderwijs – COVID-19" van 31 augustus 2020 (Ministerie van OCW), pag. 9 en verder.

Dit informatiedocument is opgesteld door de Brancheorganisatie Kinderopvang, de Branchevereniging Maatschappelijke Kinderopvang en in afstemming met het Ministerie van SZW, directie Kinderopvang.

Dit document gaat uit van de huidige situatie en wordt geactualiseerd als de Tijdelijke wet maatregelen COVID-19 van kracht is.

Het document zal indien nodig regelmatig aangepast worden met nieuwe of veranderde informatie.

### **1. STURING KINDEROPVANG EN FUNDEREND ONDERWIJS**

- Deze paragraaf is voor houders, eigenaren en managers in de kinderopvangsector en schoolbestuurders en schoolleiders (en anderen in schoolorganisaties die betrokken zijn bij besluitvorming rondom het coronavirus) in het funderend onderwijs.
- Deze paragraaf maakt duidelijk wie in het omgaan met de corona-epidemie welke verantwoordelijkheid heeft, welke besluiten er genomen kunnen worden en wat de afwegingskaders voor die besluiten zijn.

#### *Inleiding*

- In de huidige fase van de coronapandemie is de kabinetslijn dat we maatregelen lokaal of regionaal nemen waar dat kan, en landelijk waar dat echt moet. Dat geldt ook voor maatregelen om het coronavirus COVID-19 in te dammen die betrekking hebben op het onderwijs en de kinderopvang.

- Juist omdat nu meer bekend is over het coronavirus en we veel beter weten waar het virus zich verspreidt, is het mogelijk om maatregelen te beperken tot de plekken waar het nodig is. Het landelijke beleid fungeert dan als een minimum, waar lokaal wel maatregelen aan kunnen worden toegevoegd, maar waar niet lokaal van afgeweken kan worden. Dat betekent ook dat er een aantal instanties bevoegd is om besluiten te nemen. Daarbij gaat het om het management van de kinderopvang, de schoolleiding, het schoolbestuur, de gemeente, de GGD, de veiligheidsregio en de landelijke overheid (met een adviserende rol voor het RIVM en het OMT).

#### *Verantwoord open houden*

- Op dit moment zijn kinderopvang, basisscholen, scholen voor speciaal (basis)onderwijs, middelbare scholen, scholen voor voortgezet speciaal onderwijs volledig geopend. Dat is verantwoord volgens de medische experts van het Outbreak Management Team (OMT). Jonge kinderen en leerlingen zijn beperkt besmettelijk en spelen een kleine rol in de verspreiding van het virus.
- Kinderopvang en onderwijs zijn maatschappelijk van groot belang. Zo zijn de negatieve effecten van een (gedeeltelijke) sluiting groot: niet alleen met betrekking tot het oplopen van ontwikkel- en leerachterstanden, maar ook met betrekking tot het psychosociale welzijn van kinderen en druk op ouders/verzorgers. Bovendien lijken kinderen vooralsnog een beperkte rol te spelen in de verspreiding van COVID-19. Om deze redenen liggen extra maatregelen op landelijk niveau bij kinderopvang en scholen nu niet voor de hand.
- Eventuele ingrepen zullen steeds zo beperkt mogelijk moeten zijn en zo veel mogelijk op lokaal en regionaal niveau plaatsvinden.

#### *Belang naleving protocollen*

- Voor een veilige openstelling van kinderopvang en scholen is het van groot belang dat kinderopvang en scholen (po, vo, so en vso) hun protocollen naleven en handhaven en men elkaar erop kan aanspreken als dat niet gebeurt.
- Deze protocollen vormen een vertaling van de richtlijnen van het RIVM. Zij moeten worden "vertaald" naar de locatiespecifieke situatie. Ze geven concrete handvatten met betrekking tot bijvoorbeeld hygiënemaatregelen en het slim organiseren van beschikbare ruimtes en de opvang om onder andere afstand tussen personeel onderling en personeel en ouders te bewaren. De protocollen worden indien nodig direct aangepast aan de landelijke maatregelen en adviezen.
- De protocollen zijn een handreiking en als zodanig niet afdwingbaar. Ze berusten op de zorgplicht die voortkomt uit de sectorwetten en de arbo-wetgeving. Op basis van die wetten heeft de houder van een kinderopvangorganisatie verplichtingen, waaronder het inventariseren van risico's.
- De sociale partners kunnen ervoor kiezen de arbo-gerelateerde onderdelen op te nemen in de arbo-catalogi. Deze kunnen ze dan ter toetsing voorleggen aan de Inspectie SZW en na een positieve toets door de Inspectie SZW zullen deze onderdelen meegenomen worden in het toezicht door de Inspectie SZW. Dit is nu nog niet gebeurd.

#### *Maatwerk op lokaal niveau (kinderopvang, school, GGD en veiligheidsregio's)*

- Op het moment dat er zich individuele besmettingen voordoen op kinderopvanglocaties of scholen, kan de GGD adviseren aanvullende maatregelen te nemen. Intensief contact en afstemming tussen kinderopvangorganisatie(s), school en GGD is daarbij van belang.
- De veiligheidsregio heeft de bevoegdheid om in te grijpen, lokaal of regionaal. Dat kan in individuele situaties, maar zeker ook als de situatie in een regio verslechtert. De veiligheidsregio kan dan aanvullende maatregelen nemen.
- In het geval dat het beeld landelijk verslechtert en bijvoorbeeld de druk op de zorg te groot wordt, kan het landelijke beleid ook wijzigen. Daarbij is het advies van het OMT een leidraad voor het kabinetsbeleid. Het is van groot belang te beseffen dat de bestrijding van

een lokale uitbraak niet overal hetzelfde uit zal pakken. Dat effect wordt versterkt als er meer lokale maatregelen genomen worden en minder landelijke.

- Kinderopvangorganisaties, scholen, GGD en veiligheidsregio zullen steeds naar bevind van zaken moeten handelen. Maar infectieziekten gedragen zich niet volgens keurig te voorspellen regels, en situaties verschillen altijd van elkaar – en de aanpak dus ook. Daarom kan er ook niet een klip en klaar stroomschema van situaties en beslissingen worden gegeven.
- Maatregelen die op basisscholen en scholen voor speciaal (basis)onderwijs worden genomen kunnen ook gevolgen hebben voor de buitenschoolse opvang. Het is echter niet zo dat als een school (gedeeltelijk) sluit, de BSO ook zou moeten sluiten en vice versa. Het basisonderwijs en speciaal onderwijs en de kinderopvang trekken zoveel mogelijk gezamenlijk op en maatregelen bij de één worden direct in overleg met de ander opgepakt en gecommuniceerd.

#### *Verantwoordelijkheden op locatieniveau: rol kinderopvang en GGD, school*

- De directie of het management van de kinderopvangorganisatie is verantwoordelijk voor de veiligheid in de kinderopvang, de implementatie van de overheidsmaatregelen en het implementeren van de maatregelen op de eigen locaties. Bovendien heeft de directie/het management de verantwoordelijkheid voor de veiligheid en gezondheid van personeel op basis van de arbo-wetgeving.
  - Waar nodig en gewenst zorgt de directie/het management voor goede afstemming met de oudercommissie/-vertegenwoordiging.
  - Bij de kinderopvang is de gemeente verantwoordelijk voor de handhaving van de kwaliteitseisen uit de Wet kinderopvang en houdt de GGD toezicht op deze eisen in opdracht van namens de gemeente.
  - Het RIVM heeft, vaak na besprekingen in het OMT, richtlijnen opgesteld waar kinderopvang en scholen zich aan moeten houden om de verspreiding van het virus tegen te gaan. De protocollen van de sectoren vormen een vertaling van de RIVM richtlijnen naar de specifieke situatie van de kinderopvang en de school en zijn in principe voldoende om het risico op verspreiding van het virus te minimaliseren. Het is daarom niet nodig daarbovenop nog aanvullende maatregelen te nemen, tenzij de GGD dat adviseert of de veiligheidsregio dat oplegt. Naar aanleiding van de corona-epidemie is een groot aantal afspraken gemaakt over de rol van de kinderopvang en de school in geval van besmettingen. Deze afspraken blijven gelden.
  - Zoals ook in de protocollen is opgenomen, zijn kinderopvang en scholen verplicht een ongewoon aantal ziektegevallen van vermoedelijk infectieuze aard te melden bij de GGD. Voor de kinderopvang en het primair onderwijs is dat aantal door het RIVM vastgesteld op 3 per groep of meerdere medewerkers. Bij twijfel kan altijd contact opgenomen worden met de GGD. Het gaat hier om verdachte ziektegevallen, niet (alleen) om vastgestelde besmettingen.
  - In de protocollen is ook opgenomen dat de kinderopvang of school zorgt voor goede communicatie richting ouders/verzorgers en personeel. Informeer hen welke maatregelen worden genomen, waarom en hoe lang de maatregel naar verwachting duurt.
  - Er is wettelijk vastgelegd waarover de oudercommissie/-vertegenwoordiging of MR om advies of instemming moet worden gevraagd. In het algemeen geldt: neem de oudercommissie/-vertegenwoordiging zo veel mogelijk mee in de gemaakte afwegingen.
- OCW verwacht daarnaast dat scholen het volgende doen:
    - Scholen bereiden zich voor op mogelijke uitbraken. Scholen treden bij mogelijke maatregelen in overleg met de buitenschoolse opvangorganisaties waar zij mee samenwerken, zodat er vroegtijdig afspraken gemaakt kunnen worden.
  - SZW verwacht dat kinderopvangorganisaties het volgende doen:

- Aan kinderopvangorganisaties wordt gevraagd zich voor te bereiden op mogelijke situaties. Hierbij gaat het om een situatie waarin op basis van het advies van de GGD de kinderopvangorganisatie – in verband met een uitbraak van het virus – (deels) tijdelijk sluit of bijvoorbeeld een situatie waarin er minder personeel beschikbaar is (bijvoorbeeld wanneer meerdere medewerkers in thuisquarantaine moeten blijven). De kinderopvangorganisatie kan zich hierop voorbereiden door beleid op te stellen, bijvoorbeeld ten aanzien van de inzet van het personeel. Het is van belang dat de kinderopvangorganisatie het beleid/de afspraken voorlegt aan de oudercommissie.
- Voor kinderopvangorganisaties geldt dat als afspraken of maatregelen van de kinderopvangorganisatie consequenties hebben voor de scholen waarmee zij samenwerken dat zij hierover vroegtijdig in overleg gaan en samen afspraken maken.

De GGD heeft de volgende rol ten opzichte van kinderopvangorganisaties en scholen:

- In het geval van een besmetting doet de GGD bij elke besmetting bron- en contactonderzoek en zal indien nodig samen met de kinderopvang of school kijken naar mogelijk aanvullende maatregelen, afhankelijk van de omstandigheden. De GGD doet dit op een zoveel mogelijk uniforme manier met een helder afwegingskader. Dat [afwegingskader](#) is te vinden op de site van het RIVM. Daadwerkelijke acties of adviezen van de GGD kunnen desalniettemin per situatie verschillen, afhankelijk van de omstandigheden van het geval.
- Daarnaast kan de GGD de kinderopvanglocatie of school adviseren vanwege medische of preventieve redenen maatregelen te nemen en in het uiterste geval adviseren een school of kinderopvanglocatie tijdelijk gedeeltelijk of geheel te sluiten. De organisatie kan wel, in overleg met de GGD, overwegen om nog noodopvang aan te bieden. Wanneer dit aan de orde is, informeert de GGD de veiligheidsregio. In bijzondere gevallen dan de veiligheidsregio ook actief ingeschakeld worden, bijvoorbeeld bij grote brandhaarden, dan zal er een gesprek plaatsvinden. De veiligheidsregio overlegt bij het nemen van maatregelen altijd met de kinderopvanglocatie of de school, en als het om ernstiger situaties gaat ook met het schoolbestuur en/of de houder van de kinderopvanglocatie. De veiligheidsregio kan op advies van de GGD sluiting verplichten als de school of kinderopvangorganisatie geen gehoor geeft aan het dringende advies van de GGD. Indien aangesloten bij een brancheorganisatie, meldt de kinderopvangorganisatie hier de sluiting en ook de heropening van de groep of locatie. De brancheorganisatie stelt het ministerie van SZW hiervan op de hoogte.
- Er wordt bezien wat de gevolgen zijn voor de buitenschoolse opvangorganisaties die met de betreffende scholen samenwerken en er worden werkbare afspraken gemaakt. In afstemming worden passende maatregelen genomen, met als specifiek aandachtspunt de noodopvang voor bepaalde doelgroepen.

*Verantwoordelijkheden op lokaal/regionaal niveau: rol veiligheidsregio en GGD*

- Naast de RIVM-richtlijnen zijn op grond van aanwijzingen van de minister van VWS noodverordeningen in alle veiligheidsregio's van kracht. Wanneer er op lokaal of regionaal niveau sprake is van een oplopend aantal besmettingen, heeft de veiligheidsregio de bevoegdheid om nadere maatregelen te treffen en in het uiterste geval kinderopvanglocaties en scholen te sluiten.
- Een veiligheidsregio kan zelf het gebied aanwijzen waarvoor aanvullende maatregelen gelden, waarbij de maatregel altijd zo klein en proportioneel als mogelijk wordt. De GGD heeft een adviserende rol bij dit soort besluiten, en het bron- en contactonderzoek is de pijler onder de aanpak. De veiligheidsregio gaat altijd in overleg met kinderopvanglocaties en scholen, en in ernstiger situaties met de schoolbesturen en houders van kinderopvangorganisaties over eventuele extra maatregelen. In verschillende regio's bestaan hier al vaste overlegstructuren voor.
- Indien een veiligheidsregio overgaat tot aanvullende maatregelen, bovenop de landelijke richtlijnen zullen die:
  - Inhoudelijk onderbouwd moeten worden;
  - Proportioneel moeten zijn; zo worden deze bijvoorbeeld gewogen tegen de

- onderwijskundige gevolgen voor leerlingen en consequenties voor kinderen/ouders in geval van sluiting KO;
- Niet in strijd zijn met de aanwijzingen van het ministerie van VWS.
  - Om ervoor te zorgen dat OCW en SZW zicht blijven houden op wat er in verschillende regio's gebeurt en welke lokale maatregelen getroffen worden die effect hebben op scholen en de kinderopvang, zijn er afspraken over het informeren van de betreffende ministeries door de betreffende veiligheidsregio's.

*Verantwoordelijkheden op landelijk niveau: rol OMT, kabinet, SZW/OCW, sociale partners*

- Wanneer landelijk maatregelen worden op- of afgeschaald neemt het kabinet hier besluiten over. Het OMT adviseert het kabinet hierbij. Het kabinet heeft een zogenoemde escalatieladder ontwikkeld waarin wordt aangegeven welke scenario's er regionaal en landelijk zijn, en welke maatregelen daar globaal genomen bij passen.
- De minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media en de staatssecretaris van SZW hebben de verantwoordelijkheid voor het specifieke beleid aangaande hun sectoren. Ook zij gaan af op het advies van het OMT en het RIVM. Bij de uitvoering consulteren zij stakeholders, waaronder de sociale partners en sectorpartijen. Daarnaast ondersteunen zij hun sectoren met informatie en flankerend beleid. Zij overleggen ook met het ministerie van VWS en kunnen daar eventuele zorgen over het optreden van de GGD aankaarten als lokaal overleg niet voldoende is.
- De inspectie SZW ziet toe op het naleven van de ARBO wetgeving. Bij de kinderopvangorganisaties is de gemeente verantwoordelijk voor de handhaving van de eisen uit de Wet kinderopvang en houdt de GGD hier toezicht op in opdracht namens de gemeente.
- De sociale partners en sectorpartijen hebben een cruciale rol richting hun achterban. Zij zetten zich onder andere in om hun achterban te informeren, te adviseren en te ondersteunen, en zij fungeren als vraagbaak. Zij stellen protocollen op en sporen hun achterban aan zich daaraan te houden. Zij signaleren mogelijke knelpunten en bespreken die met de ministeries van OCW en SZW en andere instanties zoals de GGD.

**Relevante informatie**

Het ministerie van OCW en SZW tracht actuele informatie zoveel mogelijk beschikbaar te stellen op [rijksoverheid.nl](https://www.rijksoverheid.nl) en te verspreiden via andere kanalen.

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/ouders-scholieren-en-studenten-kinderopvang-en-onderwijs>

➤ Reisadvies per land: <https://www.nederlandwereldwijd.nl/>

## **VRAGEN EN ANTWOORDEN NAAR AANLEIDING VAN DIT DOCUMENT**

### **ALGEMEEN**

#### **In welke veiligheidsregio valt mijn kinderopvanglocatie?**

Zie hiervoor <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/veiligheidsregios-encrisisbeheersing/veiligheidsregios>.

### **(GEDEELTELIJKE) SLUITING**

#### **1. Onder welke omstandigheden ben ik verplicht mijn groep of locatie te sluiten?**

Een kindercentrum moet een verdenking van een COVID-19 besmetting bij drie of meer kinderen in een groep, melden bij de GGD.

Als er sprake is van een positieve besmetting met COVID-19 op een kinderdagverblijf, dan zal de GGD een bron- en contactonderzoek starten. Afhankelijk van de bevindingen van de GGD, kan de GGD een dringend advies geven om een groep of locatie te sluiten. Het is raadzaam om hieraan gehoor te geven.

Het is beter om niet zelf het besluit te nemen een groep of locatie te sluiten bij mogelijke besmettingen. Overleg hierover altijd met de GGD en volg hun advies.

De GGD zal de veiligheidsregio altijd informeren over adviezen die zij geeft. Zij kan besluiten de Veiligheidsregio in te schakelen met het oog op de beslissing al dan niet te sluiten. Indien de veiligheidsregio besluit dat een groep of locatie moet sluiten, is de ondernemer verplicht hieraan gehoor te geven.

De verwachting is dat sluiting op last van de veiligheidsregio alleen plaats zal vinden als er sprake is van algemene lokale of regionale lockdown maatregelen of als een individuele organisatie (school of kinderopvang) het advies van de GGD om te sluiten niet opvolgt.

#### **2. Kan een ondernemer beroep doen op overmacht vanwege de Corona situatie en hoeft de ondernemer dan de ouders niet meer terug te betalen?**

Voor de beantwoording van deze vraag is het is van groot belang om terugbetalingsverzoeken van ouders te onderscheiden van gevolgschade-claims van ouders.

#### **Terugbetaling**

Volgens artikel 6:265 BW geldt dat iedere tekortkoming van een partij in de nakoming van een van haar verbintenissen, de wederpartij de bevoegdheid geeft om de overeenkomst geheel of gedeeltelijk te ontbinden. Dit betekent voor de kinderopvang dat een ouder bij **iedere** tekortkoming in de nakoming van de (plaatsings)overeenkomst door de houder, het recht op (gehele of gedeeltelijke) ontbinding toekomt. Dit brengt voor de praktijk een ongedaanmakingsverplichting met zich mee: houder vangt niet op, ouder krijgt geld terug. De wettekst (en ook de toelichting daarop) spreekt expliciet over iedere tekortkoming; toerekenbaarheid speelt hierin dus geen rol.

Verder spreekt artikel 6:265 BW over een tenzij-clausule, namelijk: *“tenzij de tekortkoming, gezien haar bijzondere aard of geringe betekenis, deze ontbinding met haar gevolgen niet rechtvaardigt”*. Een houder kan strikt genomen bijv. nog bepleiten dat de *tekortkoming* gezien haar bijzondere aard een (gehele of gedeeltelijke) ontbinding (en dus terugbetaling) niet kan rechtvaardigen. Het is echter zeer de vraag of deze stelling stand houdt bij de rechter omdat het hierbij dus niet gaat om de toerekenbaarheid maar om de bijzondere aard van de tekortkoming. Als de rechter daar in mee zou

gaan, dan zit de ouder met de gebakken peren; én geen opvang én geld kwijt. Het lijkt zeer onaannemelijk dat dit een uitkomst zal zijn. Er moet dus rekening mee worden gehouden dat ouders hun geld kunnen terugvragen voor wel betaalde, maar niet genoten opvang.

### **Gevolgschade**

De toerekenbaarheid speelt *wel* een rol bij de gevolgschade zoals bedoeld in artikel 6:74 en 6:75 BW. Daar zegt de wet dat bij iedere tekortkoming in de nakoming van een verbintenis de schuldenaar verplicht is de schade die de schuldeiser daardoor lijdt te vergoeden, tenzij de tekortkoming de schuldenaar niet kan worden toegerekend (dat is het geval bij de in art. 6:75 BW - zeer abstract - benoemde situaties). In principe is het naar verkeersopvatting zo dat gevolgen die inherent zijn aan bedrijfsrisico's doorgaans ook behoren tot het ondernemersrisico. Dat betekent niet dat de houder zich helemaal niet kan verweren.

Voor de kinderopvang betekent dit dat de houder zich bijvoorbeeld op het standpunt kan stellen dat de gevolgschade niet aan hem toerekenbaar is omdat de effecten van Corona buiten zijn macht om ligt (ook de houder moet immers gevolg geven aan de richtlijnen die van overheidswege worden opgelegd) en hij aantoonbaar alles eraan heeft gedaan om de overeenkomst alsnog correct na te komen (dus alsnog te voorzien in de overeengekomen opvang). Een eventueel beroep van de ouder om de kosten voor bijv. een extra verlofdag of externe oppas (niet te verwarren met de betaalde opvangkosten) te verhalen op de houder, heeft – schatten wij in - dan minder kans van slagen. Daarbij dient wel opgemerkt te worden dat Corona nieuw is in de rechtspraak en we dus ook geen jurisprudentie hebben waar we van kunnen leren. Leidend is daarom het op dit punt abstracte juridisch/wettelijk kader.

Als het gaat om overmacht, is het belangrijk om jezelf af te vragen; in wiens risicosfeer ligt dit? Stel een houder kan door de ziekte-uitval, lange wachttijden bij aanvraag en uitslag test en verplichte quarantaine de bezetting niet meer rond krijgen en is hierdoor genoodzaakt om groepen te sluiten, voor wiens risico komt dat? De ouder heeft een overeenkomst met de houder: houder vangt op, ouder betaalt. De ouder heeft niets te maken met de redenen waarom de houder de opvang niet rond krijgt, hoezeer in de relatie tussen houder en pm-er sprake kan zijn van overmacht (dat werkt dus niet automatisch door in de relatie tussen houder en ouder). Juridisch gezien vrijwaart dat de houder niet van zijn verplichtingen. Sterker nog, die redenen kunnen zoals gezegd door de rechter ook worden beschouwd als bedrijfsrisico.

Wij raden dringend aan om (vooraf) goede afspraken te maken met de oudercommissie en de ouders over hoe om te gaan met de situatie van een sluiting. Ook over doorbetaling van de ouders, omdat dit voor ouders kan betekenen dat zij hun recht op kinderopvangtoeslag verliezen voor de uren die zij niet betaald hebben. Wijs ouders hierop en adviseer hen de kinderopvangtoeslaggegevens in dat geval aan te passen bij de Belastingdienst/Toeslagen om terugvorderingen te voorkomen.

Let op: Het voorgaande is gebaseerd op de algemene wettelijke bepalingen en de Algemene Voorwaarden van de BK/BMK. Het kan zo zijn dat uit de contracten met ouders en/of eventuele aanvullende algemene voorwaarden iets anders voortvloeit, bijvoorbeeld dat de houder één en ander bij overmacht contractueel heeft uitgesloten.

### **3. Als ik een locatie of groep moet sluiten op advies van de GGD of op last van de veiligheidsregio, komt er dan weer een compensatieregeling?**

Op dit moment zijn wij in gesprek met het ministerie of er sprake kan zijn van compensatie. Hier kunnen we nu nog geen duidelijkheid over geven. Zodra wij meer weten wordt u hierover geïnformeerd.

#### **4. Moet ik mijn medewerkers doorbetalen als ik moet sluiten op advies van de GGD of op last van de veiligheidsregio?**

Als een opvanglocatie of school wordt gesloten, moet een werknemer de mogelijkheid krijgen om zijn kinderen op te halen en te verzorgen. De werknemer kan dan calamiteitenverlof of kort verzuimverlof opnemen en heeft recht op loon. Dit verlof mag hooguit enkele dagen duren. Als de opvang waar de werknemer zelf werkt wordt gesloten, dan heeft de werknemer ook recht op doorbetaling van loon. Het risico komt voor rekening van de werkgever. Daarbij maakt het niet uit of het besluit tot sluiting is genomen op last van de GGD of veiligheidsregio of niet. Zie ook **FAQ arbeidsrechtelijke vragen coronacrisis**

<https://kinderopvang.nl/nieuws/nieuwsbericht?newsitemid=4601610240>

#### **5. Als kinderen wegens een COVID-19 geval bij een medewerker op de opvanglocatie niet kunnen komen of zelfs in quarantaine moeten, moeten de ouders dan doorbetalen en kunnen zij de geleden schade op de ondernemer verhalen?**

Als bij een medewerker van een opvanglocatie COVID-19 is vastgesteld dan mogen kinderen tot en met 12 jaar die langdurig contact met de medewerker hebben gehad, volgens het advies van de Rijksoverheid wél naar de kinderopvang als zij geen klachten hebben of als zij een neusverkoudheid hebben. Als de kinderen klachten hebben waardoor zij thuis moeten blijven, komt dit (net als alle andere ziektegevallen) voor risico van de ouders. Als de opvanglocatie zich aan alle COVID-19 maatregelen gehouden heeft, is een (mogelijke) besmetting door een medewerker geen geldige reden voor ouders om de overeenkomst (gedeeltelijk) te ontbinden, zodat de ouders moeten doorbetalen. Ook is het niet mogelijk om schade op de ondernemer te verhalen.

#### **6. Als de school waarvoor ik BSO verzorg moet sluiten, moet ik mijn BSO dan ook sluiten?**

Nee, dat hoeft niet. De reden van sluiting van de betreffende school is hierbij van belang en de adviezen die de GGD hieromtrent geeft aan de kinderopvang of aan de veiligheidsregio.

Zelfs als de school moet sluiten omdat er sprake is van gezondheidsrisico's, betekent dit niet automatisch dat BSO ook dicht moet.

#### **7. Als ik een groep of locatie sluit of moet sluiten welke stappen neem ik dan?**

Het advies is om vooraf met de oudercommissie en ouders afspraken te maken over hoe in een dergelijke situatie gehandeld zal worden, uitgaande van de plichten en rechten van zowel de organisatie als ouders. Meer specifiek:

maak vooraf afspraken over bijvoorbeeld:

- Consequenties van sluiting op advies van GGD of op last van de veiligheidsregio voor doorbetaling van de ouders
- Informeren van personeel, oudercommissie en ouders in geval van sluiting, hoe en termijnen
- Of er wel of niet opvang geboden wordt aan bepaalde doelgroepen (bijv kinderen van ouders met een cruciaal beroep en kwetsbare kinderen)
- Informeer samenwerkingspartners en evt. scholen waarvoor je de BSO verzorgt
- Informeren van de Brancheorganisatie
- In geval van eigen besluit om te sluiten: Informeren van de GGD.



## TOEZICHT

### 8. Hoe hanteert de GGD het toezichtskader als er sprake is van personeelstekorten door Corona?

GGD GHOR heeft op haar website het volgende gecommuniceerd:

“Op dit moment lopen kinderopvangorganisaties aan tegen de effecten van het weer stijgend aantal Covid-19 besmettingen. Omdat snel testen van medewerkers met ziekteverschijnselen niet altijd mogelijk is, is het belangrijkste effect een lokaal, tijdelijk tekort aan pedagogisch medewerkers. Het opvangen van dit tekort met voldoende geschoolde en bekende medewerkers is op korte termijn niet in alle situaties mogelijk. In dat licht hebben houders opgeroepen in het toezicht en handhaving rekening te houden met de bijzondere omstandigheden

Gemeenten en GGD-en, die gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor toezicht en handhaving in het kader van de Wet Kinderopvang, zien de ontwikkeling ook en zij willen hier uiteraard rekening mee houden.

Het Ministerie van SZW, VNG en GGD GHOR NL benadrukken gezamenlijk dat het belangrijk is om bij het uitvoeren van toezicht en handhaving de uitzonderlijke situatie als gevolg van Covid-19 goed mee te wegen en daarom maatwerk te leveren en een eventuele overtreding in dat licht te bezien.

Uiteraard blijft het uitgangspunt dat er, ook in deze coronatijd, sprake moet zijn van verantwoorde kinderopvang.”

De Brancheorganisatie Kinderopvang en de Branchevereniging Maatschappelijke Kinderopvang dringen er al langere tijd op aan dat er meer concrete afspraken nodig zijn.

Op de volgende onderdelen is er een aangepaste beleidsregel ingesteld:

-Vaste gezichtscriterium

-Drie-uursregeling

Zie voor meer informatie: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2020-37457>.

### 9. Inspecteert de GGD op de toepassing van het protocol?

De toepassing van het protocol is niet opgenomen in het toezichtskader. De uitwerking van het protocol is verantwoordelijkheid van de ondernemer.

## NOODOPVANG

### 10. Als er een regionale of lokale lockdown komt, wordt dan opnieuw noodopvang georganiseerd?

Overheidshalve is de insteek om de kinderopvang open te houden bij een evt. regionale of lokale lockdown, omdat kinderen geen grote bijdrage lijken te leveren aan de verspreiding van Covid-19 en omdat open houden van de kinderopvang in het belang van de kinderen én hun ouders is.

Wanneer kinderopvang open blijft ligt noodopvang niet voor hand, want kinderen kunnen naar de reguliere opvang.

## TESTEN

### **11. Is het mogelijk pedagogisch medewerkers pas te laten testen bij ernstige klachten of als er sprake is van koorts?**

De brancheorganisaties scharen zich achter de overheidsmaatregelen, die gebaseerd zijn op adviezen van het RIVM.

Waar mogelijk en vooral als er sprake is van tegenstrijdigheden dringen wij aan op versoepeling (denk aan de regels rondom neusverkouden kinderen en de quarantainemaatregel voor kinderen van 0 tot 4 die terugkwamen uit oranje of rood gebied).

### **12. Kunnen medewerkers in de kinderopvang met voorrang getest worden?**

De brancheorganisaties hebben gepleit voor voorrang op testen voor kinderopvangmedewerkers bij SZW en VWS. Dat is tot nu toe niet gehonoreerd. Inmiddels is er mogelijkheid om via de brancheorganisatie testen in te kopen bij particuliere aanbieders.

## TOEPASSING VAN HET PROTOCOL

### **13. Mag ik zelf aanvullende maatregelen nemen, bijvoorbeeld mondneusmaskers verplichten?**

Een kinderopvangorganisatie kan eigen beleid maken, maar niet tegenstrijdig aan lokale/regionale of landelijke maatregelen. Het is belangrijk om het beleid kenbaar maken aan oudercommissie en ouders. In principe is uitvoering protocol voldoende. Bovendien moet er altijd een afweging gemaakt worden m.b.t. het pedagogisch belang van de kinderen. (bijvoorbeeld: mondneusmaskers kunnen schrik aanjagen).

### **14. Moet de kinderopvang ook mondneusmaskers dragen, nu er een dringend advies is afgegeven deze te dragen in publieke afgesloten ruimtes?**

Wat betreft het dragen van mondneusmaskers volgen wij de adviezen die daaromtrent gegeven worden voor het primair onderwijs. Er is geen advies afgegeven om mondneusmaskers te dragen in het primair onderwijs. Het dringend advies om mondneusmaskers te dragen in het onderwijs geldt alleen voor voortgezet onderwijs.

Wel kan aan ouders of andere bezoekers van de locatie gevraagd worden om mondneusmaskers te dragen als zij de locatie betreden.

Handhaving van de bestaande basisregels en uitvoering geven aan het protocol is nog steeds uitermate belangrijk.

### **15. Mogen ouders en kinderen die terugkomen uit een land/gebied met een oranje of rood reisadvies geweigerd worden op de opvanglocatie?**

Volgens het advies van de Rijksoverheid mogen kinderen tot en met 12 jaar die terugkomen uit een land met een oranje of rood reisadvies vanwege COVID-19 wél naar de kinderopvang. Dit geldt niet als het kind klachten heeft, als het kind een huisgenoot is van een patiënt met COVID-19 of als het kind huisgenoot is van iemand met koorts of benauwdheid en nog niet vaststaat of sprake is van COVID-19. Ouders die terugkomen uit een land met een oranje of rood reisadvies worden geadviseerd 10 dagen in quarantaine te gaan. Dit betekent ook dat zij gedurende de quarantaine niet naar de kinderopvang komen en dat zij voor het halen en brengen van hun kind anderen zullen moeten vragen.

**16. Moeten de ouders dan doorbetalen en kunnen ze de geleden schade op de ondernemer verhalen?**

Als de opvanglocatie een kind weigert dat wel naar de kinderopvang mag, dan komt de opvanglocatie haar verplichtingen uit de overeenkomst niet na. Ouders kunnen dan onder andere de overeenkomst (gedeeltelijk) ontbinden waardoor zij niet voor de (niet-geleverde) opvang hoeven te betalen. Omdat van overmacht geen sprake is, kunnen de ouders ook geleden schade op de ondernemer verhalen.

**17. Hoe gaan we om met medewerkers uit de risicogroepen die al lange tijd niet mogen werken?**

Medewerkers (met gezinsleden) die in een risicogroep vallen (conform de RIVM lijst), kunnen niet worden verplicht te werken op de groep en gaan in overleg andere werkzaamheden doen vanuit huis of (elders) op de locatie. De werknemer gaat hierover in overleg met bedrijfsarts/behandelaar.

**LOKALE EN REGIONALE LOCKDOWN**

**18. Wat moeten we doen bij een lokale of regionale lockdown?**

Natuurlijk komen veel vragen naar boven bij een evt. lokale of regionale lockdown. Omdat deze vragen waarschijnlijk situatieafhankelijk zullen zijn, kunnen we hier op dit moment geen algemene uitspraken over doen en zullen we t.z.t. ingaan op de specifieke vragen die er dan zijn.